Boerderijnummer	3.3.170
Erfnaam	Erve Daalwijk
Oudste vermelding	1445
Huidig adres	Rijssenseweg 45

Historie boerderij

Het erve Daalwijk, in de volksmond ook wel Daalkman genoemd, is een zeer oude boerderij die in 1445 eigendom blijkt te zijn van Johan en Bruyn van Hederijck en Bruyn van Laer:
07-04-1536. GA Deventer. Archief van het Groote Gasthuis. Inv.nr 947.
Memorie eener rente door Hadewijch ter Porten, eener der 12 zusters des Heiligen Gasthuis, aan de armen aldaar gegeven met behoud der lijftucht die ze blijkens bezegelde brief gekocht hadden van Derrijck van Weldijngen en Mette diens vrouw op Cecilia 1460 voor Jacop van Thije, terwijl deze ze op St. Lebuinis 1445 weder gekocht hadden van Johan en Bruyn van Hederijck broers, van Bruyn van Laer en Luetgart diens vrouw, uit hun 2 erven Dalwijck en Rijckerdinck (Plasman), waarvan het laatste een leengoed is, gelegen in de buurschap Hederijck.

Boerderij Daalkman, eind jaren dertig van de vorige eeuw

Dec. 1553. RAO. 239. Archief fam. Van Ittersum. Inv.nr 44.
Roeloff, Bruyn en joffer Mechtelt van Langen verklaren een magescheid te hebben aangegaan, krachtens welke: Joffer Mechtelt o.a. krijgt het erve Daelwijck in het kerspel Marcloe in de buurschap Hedericke.

1602. Verpondingsregister. 9½ mudde landes, darvan Jan Stuir geseiet 4½ mudde landes, de reste iss woeste.

31-12-1607. Heilige Gasthuis. Inv.nr 1345.
B. S. en R. verklaren, dat Henrick Snijder, in der tijd Provisor des H.G., met hun consent aan Johan Stuir verkocht heeft eene jaarrente van 6 ggl., welke het H.G. had uit het erve en goed Dellwijck te Hericke, en dat Snijder erkend heeft daarvoor ten volle voldaan te zijn.
Met opgedrukt secreet zegel der stad en de handteek. van Secr. Kondewijn. Bijgevoegd 3 brieven van Stuijr van 1603 en 1604; het erve wordt daar Daelwijck genoemd.

1675. Vuurstedenregister. 1 vuurstede.

Eigenaar in 1682 is Marienborgh en in 1751 Dr. Reminck tot Deventer.

In 1749 wordt er een maagscheiding opgemaakt wegens het overlijden van Gerrit Tijink of te Daalwijk. De weduwe Gerritjen zal hertrouwen met Derk Bekkers. De 2 nagelaten kinderen zijn Gerrit en Grietjen. Zij krijgen ieder voor vaderlijke goed f 150,-. Gerrit bovendien nog vaders kiste, een paerd, een koe naast de beste en f 15,- als hij komt te trouwen. Grietjen komt toe een paert, een koe naast de beste, een nieuwe kiste van 5 voeten, 2 twilbueren bedden, een onder- en bovenbedde, kussens en peuluwe, 2 paar laakens, 2 paar kussenslopen, 2 stukken doek ieder van 15 ellen, 10 ellen pellen en 10 ellen breeddoek.

In 1750 verkopen Derk Bekkers en Gerritjen te Dalewijk voor f 225,- aan Arent en Geertjen Sligtmans de Schrijvers tiende. Deze was door verkopers in eigendom verkregen door aanerving van hun oom Herman Bekkers alias Kywit.
Vervolgens kopen Derk en Gerritjen voor f 217,- van Albert en Fenne Luicas de halfscheyd van een hooyland, de Halve Deele genaamt, komende uit de boedel van Stoevelaar. De andere helft is in eigendom van Jan te Riet.

In 1754 kopen Derk en Gerritjen van Albert Luicas en Waander Bussink nu Luicas een hoek hooyland, de Deele genaamd, groot 2 dagwerk tusschen Sligtmans en Lammertinks hooyland gelegen in het Markeler Broek.

In 1759 kopen Derk en Gerritjen Daalwijk voor f 2500,- van Geertruid Aleida Marienburgh, de weduwe van de Heer advocaat Dr. Joan Remink, het erve en goed Daalwijk met sijn spijker, boerenwoninge en verder getimmer, akkermaals heggen, opgaande boomen, houtgewassen, hooge en laage landerijen, sijnde tiendbaar, te Harke soo als door hem thans in pagt gebruikt word met nog een hooyland in Stokkum.
Zij lenen daarom f 2000,- van Gerrit Costers Egbertszoon en vrouw Judith Costers in Almelo met als onderpand het erve Daalwijk en diverse gespecificeerde stukken land.
Ook in 1759 verkoopt Derk een hoekjen weyde land te Harke voor f 190,- aan Jan Kerkenmeyer.

1768. GA Deventer. Stadsarchief Deventer; periode republiek. Inv.nr. 156x.
Titels van eigendom van huis- en landpercelen toebehorende aan de stad Deventer, o.a. percelen land op Daalwijk te Markelo.

In 1775 lenen Lammert Leetink en Jenneken Daalwijk f 1200,- van Jan Derksen Tijman.

In 1800 koopt Lammert Daalwig voor f 900,- de Daalwijks of Daalker tiende van de Commissie der Financien van het Groote Capittel der stad Deventer.

1788-1794. RAO. 62.2 Processtukken rechterlijk archief richterambt Kedingen. Inv.nr 20.
Proces tussen Hendrik en Berend Vrielinck contra Lammert Leetink met zijn zwagers Gerrit en Gerrit Jan Daalwig inzake eis tot betaling aan elk der eisers van een geldsom wegens door gedaagden aan hen begane zware mishandeling zomede betaling van een som voor "meesterloon".
1800-1804. Idem. inv.nr. 50.
Hendrik Daalwijk, pandeiser en incid. requirant contra Lammert Leetink, pandverweerder en incid. gerequireerde inzake vordering tot voldoening van de door verweerder aan eiser schuldig erkende geldsom.
1801-1802. Idem. inv.nr. 51.
Hendrik Daalwijk, aanlegger en geexcipieerde contra Lammert Letink, wonende op Daalwijk, gedaagde en excipient inzake vordering dat gedaagde zal worden gecondemneerd om aan aanlegger in de compagnieschap tussen partijen bestaan hebbende te moeten inbrengen de voor beider rekening van de stad Deventer gekochte tiende uit het erve Daalwijk gaande, enz.

In 1803 laten het kinderloze paar Lammert Letink en Jenneken Daalwijk op Daalwijk hun testament opmaken, sijnde Jenneken ziekelijk. Zij testeren op langstlevende. Universeel erfgenaam is hun neef Jan Hendrik Hoevink, zoon van Hendrik Hoevink en Jenneken Daalwijk. Testatrices broeder Jan Daalwijk of Haarjan krijgt f 100,-, Gerrit Daalwijk ook f 100,-, idem Hendrik Daalwijk, eveneens f 100,- aan Gerhardina Daalwijk, dogter van haar broer Gerrit Jan Daalwijk en Hendrina Alberink.

Begin 1800 behoorde het boerderij-gebouw tot de grootste in Herike met een huurwaarde van 27 gulden. De veestapel bestond in 1811 uit 2 springhengsten, 1 ruin, 17 gesneden rammen, 38 ooien, 27 lammeren , 4 koeien, 4 vaarzen en 3 kalveren, terwijl de oppervlakte 17½ hectare bedroeg. Na de markedeling was dat uitgegroeid tot 31 ha.

In 1813 wordt Lammert Leetink als eigenaar van de boerderij vermeld.

Na een boedelscheiding in 1922 en diverse verkopen resteerde er nog 21 ha. Omstreeks 1939/1940 vonden er weer diverse verkopen plaats, zodat de nieuwe eigenaar, Jan Scholte in ’t Hoff in 1939 een boerderij met 10 hectare grond op naam kreeg.
In 1922 werden er 2 huizen gesticht: een zomerhuisje (3.3.185) dat verkocht werd aan Jennigjen Vixeboxe in Almelo en een boerderijtje aan de overkant van de weg (3.3.172) dat in 1961 aan de pachter Wissink werd verkocht.
In 1975 is de boerderij geveild door de fam. Scholte in ’t Hoff en via aannemer Tempelman eigendom geworden van de familie Hendriks die het geheel tot woonboerderij verbouwde.

Achter Daalwijk is nu een bosje, wat volgens buurman Albert Jan Scholten vroeger een gat was, waar gevist werd en dan ook Viskerieje werd genoemd.

Bewoners:

► Eerstbekende bewoner is Jacob ter Daelwijck die wordt opgevolgd door Hendrick te Daelwich. Hendrick had 3 kinderen: Jan die in 1700 trouwde met Aeltjen Loning en aanvankelijk de opvolger werd, Geertjen die in 1706 trouwde met Jan Zeinssen in Diepenveen en Berend die, na eerst ongeveer 20 jaar geboerd te hebben op Rietman in de Achterhoek, definitief de opvolger wordt.

► Na het jong overlijden of vertrek van Jan en Aeltje werd Hermen, de weduwnaar van Grietjen Jacobs uit Wijhe, de opvolger. Hij trouwde in 1680 met Marie Houwboer uit het Westerflier en hertrouwde in 1684 met Hendrickjen Morsman uit Beusbergen. Zoon Albert (1683-1711) uit het eerste huwelijk trouwde in bij Brinkers in de Achterhoek (Markelo buitengebied 1.3.120), terwijl zoon Jan (*1690) uit het tweede huwelijk boer werd op Rietman in de Achterhoek (Markelo buitengebied 1.3.130) en toen ruilde met Berend te Daelwich die toen vanaf Rietman, samen met vrouw en kinderen, weer op Daalkman kwam wonen.

► Berend te Daelwich was in 1683 getrouwd met Gerritjen Vinckers (3.2.160). Omstreeks 1705 kwam hij terug van Rietman met de kinderen: Jan (*1687), Hendrick (*1689) die in 1715 trouwde met Anna Imming en in 1719 met Gese Wilbers, Swier (*1692), Hilleken (*1694), Berend (*1696), Aeltjen (*1698), Gerritjen (*1700) die trouwde met Hendrick Effink in Elsen, Jacob (*1703) die trouwde met Jenneken Roesing en op Eertink (3.2.110) ging boeren, Jan (*1706) en oudste zoon Gerrit (*1685) die de opvolger werd.

► Gerrit te Daelwijk (*1685) trouwde in 1724 met Berendjen Bosing (*1703) uit Elsen en later met Aaltje NN. Uit het eerste huwelijk werden 3 dochters geboren: Hermine (*1728), Jenneken (*1730) en de oudste Gerrijtje (*ca1726) die de opvolgster werd. Uit het tweede huwelijk werden geboren: Berent (*ca1740) die trouwde met de weduwe Jenneken Bekkers op Groot Wilbers (3.2.070) en Jenneken (*ca1743) die trouwde met Hendrik Hoevink in Stokkum (2.2.160).

► Gerrijtje ter Daelwijk (*ca1726) trouwde ca 1744 met Gerrit Tijink (1717-1748) van de Tije (3.2.050) en in 1749 met Derk Bekkers (*1724). Uit beide huwelijken werden in totaal 10 kinderen geboren: Grietjen (*ca1745) trouwde in 1766 met Garrit Letink (Stokkum 2.2.120), Gerrijt (*ca1747), Garrijtje (*1750) trouwde in Enter, Jan (1754-1811) trouwde in bij Harjaans (Stokkum 2.1.100), Berndine (*1756), Berndine (*1758), Gerrit Jan (1761-1806) trouwde eerst in bij Zwoverink in Elsen en later bij Klein Aalbrink in Elsen, Hendrik (1766-1825) bleef ongehuwd op Daalker wonen, Gerrit (1764-1826) trouwde eerst bij Klein Aalbrink maar kwam uiteindelijk terecht in Andijk in NH en Jenneken (*1752) werd de opvolgster.

► Jenneken Daalwijk (1752-1819) trouwde in 1774 met Lammert Leetink (ca1747-1830) uit Stokkum (Stokkum 2.2.120). Dit echtpaar bleef kinderloos zodat Lammert, na het overlijden van z'n vrouw, een neef bij zich in nam: Jan Hoevink zoon van Hendrik Hoevink en Jenneken Daalwijk op Hoevink (Stokkum 2.2.160).

Mannes Zeendam (*1842) wethouder van 1900 tot 1913

► Jan Hoevink (1778-1853) trouwde in 1825 met Dina Kappert (1800-1869) van de Borkeld. Dit echtpaar kreeg 5 kinderen: Jenneken (1827-1898) die in 1864 trouwde met Jan Klumpers (1830-1899) uit het dorp en ging boeren op de Flipborg (3.1.090), Lambertus (1831-1869), Hendrika (1834-1909) die in 1865 trouwde met Gerrit Hendrik Assink op Vosgezang (3.3.110), Willemina (1840-1902) die in 1871 trouwde met Hendrik Jan Krijgsman in de Dijkerhoek (Markelo buitengebied 1.2.060) en oudste zoon Hendrik Jan (*1825) die de opvolger werd.

► Hendrik Jan Hoevink (1825-1874) trouwde in 1871 met Hendrika Schreurs (1843-1915) van de Schreur in Elsen. Na het overlijden van Hendrik Jan hertrouwde Hendrika in 1875 met Mannes Zeendam (1842-1919) van Smale in Elsen. Mannes was als raadslid en later wethouder actief in de gemeentelijke politiek. Uit deze huwelijken werden 4 kinderen geboren: Gerritdina Hoevink (1872-1946) die in 1896 trouwde met Jan Scholten op de Pot (3.3.270), Johanna Hendrika Zeendam (1883-1972) die in 1908 trouwde met Gradus Wessels op Assink in Elsen, Jan Hendrik Zeendam (*1884) die in 1913 trouwde met Johanna Smit en ging wonen op Paalman (3.3.230) en Hendrik Jan Zeendam (*1876) die de opvolger werd.

► Hendrik Jan Zeendam (1876-1960) trouwde in 1912 met Berendina Johanna Mensink (1886-1984) afkomstig van de Mösker in Elsen. Dit echtpaar bleef kinderloos. Daarom stichtten ze een nieuw huis

(DaalkerWillem 3.3.172) aan de overkant van de weg en deden de boerderij over aan de jongste zuster van Berendina Johanna: Johanna Willemina Mensink (1901-1942) van de Mösker in Elsen.

► Johanna Willemina Mensink (1901-1942) was in 1923 getrouwd met Jan Scholte in ’t Hoff (1894-1987) afkomstig van JanNiehoes (3.2.180). Zij woonden de eerste jaren van hun huwelijk bij de respectieve ouders in. Maar in mei 1925 betrokken ze dus gezamenlijk de boerderij Daalkman. Een half jaar later vertrokken de oudelui, Hendrik Jan en Berendina, naar de overkant van de weg (3.3.172).
De Scholte in ’t Hoffs kregen 5 kinderen: Berendina Hendrika (*1926), die na het overlijden van haar moeder in 1942 ging inwonen bij haar tante aan de overkant van de weg; zij trouwde in 1950 met Johannes Hendrikus Pots (*1923), Jan (1928-1928), Jan (1929-1991), Jan Hendrik, venter van beroep (*1931) en Hendrik Jan (*1933), broodbezorger van beroep, die in 1965 trouwde met Hendrika Aaltje Kevelham van de Köster en aan de Wehmekamp ging wonen.

► In 1975 werd de boerderij geveild waarbij de gebouwen, via aannemer Tempelman, eigendom werden van de familie Hendriks die het geheel verbouwde tot een woonboerderij.
Herman Hendriks (*1937) wiens vrouw Ada H. Mellink in 1991 overleed, hertrouwde in 1993 met de uit Goor afkomstige Corrie Arbouw.

Het tot woonboerderij verbouwde erve Daalwijk in de volksmond Daalkman genoemd.

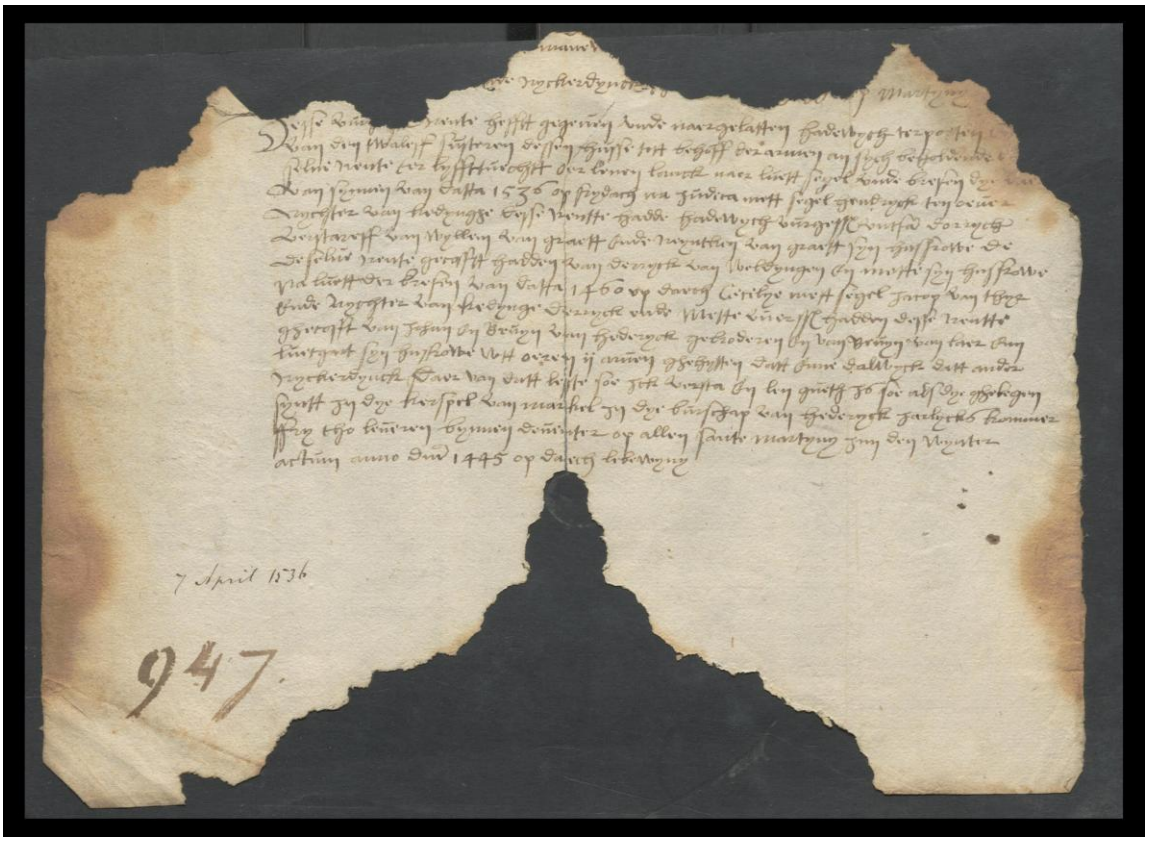

0767 invnr 947-HG

1536. Memorie eener rente door Hadewijch ter Porten, eene der 12 zusters des Heiligen Gasthuis aan de armen aldaar gegeven met behoud der lijftucht, blijkens bezegelden brief van dezen datum van Hendrijck ten Oeuer, Rigter van Kedijngen, zijnde de rente door haar georven van Wijllem van Graett en Reijntken van Graett ehel., die ze gekocht hadden van Derrijck van Weldijngen en Mette diens vrouw op Cecilia 1460 voor Jacop van Thije, Rigter van Kedijnge, terwijl dezen ze op Sint Lebuinus 1445 weder gekocht hadden van Johan en Bruijn van Hederijck, gebroeders, van Bruijn van Laer en Luetgart diens vrouw uit hun t**wee erven Dalwijck** en Rijckerdinck waarvan het laatste een leengoed is gelegen in het kerspel Markel buurschap Hederijck.
Op een zeer geschonden papier. Frijdach na Judica (7 april). *eerste regels afwezig*
Desse vurgemelte rente hefftt gegeven unde naegelatten Hadewych ter Porten
van den twaleff suysteren dessen husse tott behuff der armen, an sych beholdende
selve rente ter lijfftuechtt oer leven lanck naer luitt segel unde breven dyr van
van sijnen van datta 1536 op frijdach na Judica mett segel Hendryck ten Oever
Rychter van Kedynghe, desse rentte hadde Hadewych vurgeschr. untfa(ngen) Dorryck
Lechtaress van Wyllem van Graett ende Reyntken van Graett sijn husfrowe de
de selve rente gecofftt hadden van Derryck van Weldyngen en Mette sijn husfrowe
na luett der brefen van datta 1460 up daech Cecilye mett segel Jacop van Thye
ende Rychter van Kedynge. Derryck ende Mette vuerschr. hadden desse rentte
ghecofft van Johan en Bruyn van Hederyck gebroderen en van Bruyn van Laer en
Luetgart sijn husfrowe mett oeren in erven **ghehytten datt erve Dalwijck,** datt ander
Ryckerdynck daer van datt lesste soe ick vorschr. ein le(e)n gueth is soe als dye ghelegen
syntt in dye kerspel van Markel in dye burschap van Hederyck, jarlycks kommer-
ffrij tho leveren bynnen Deventer op allen sante Martyny inn den wynter.

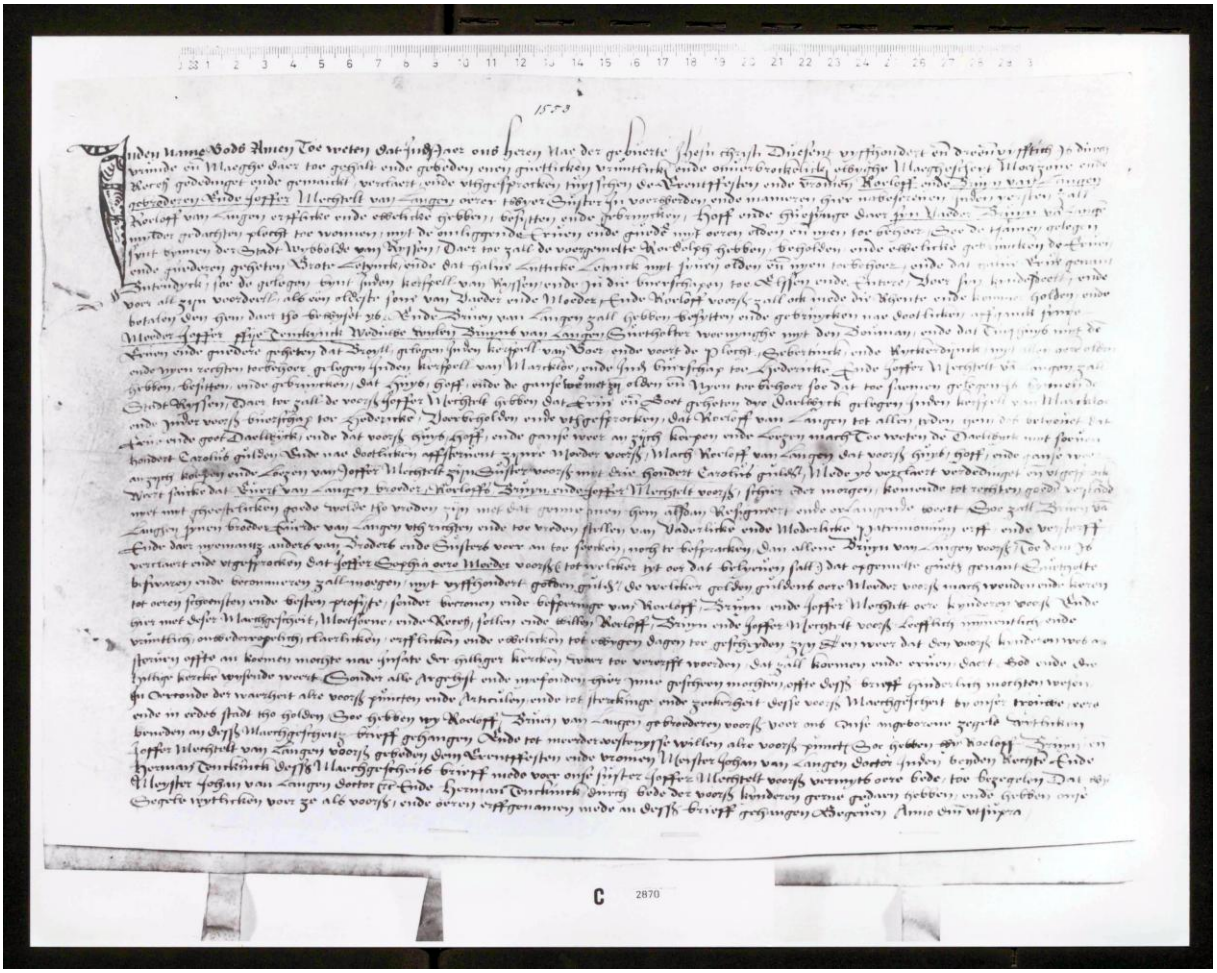

0239 van Ittersum invnr 1594 = regest 44

1553. Akte van boedelscheiding tussen Roelof, Bruin en Mechteld van Langen van de ouderlijke boedel betreffende o.a. de Plegt, **Daalwijk**, Letink, Segbertink en Rickerdink (Plasman), Bruil:
In den name Gods Amen toe weten dat indt jaer ons heren nae der gebuerte Jhesu Chrysti duesent vyffhondert ende dre ende vyfftich is deesen
vrimde ende maeghe daer toe gehalt ende gebeden enen guetlicken vruntlick ende onverbrockelick ewyghe maeghescheyt, moetzone ende
reces gededinget ende gemaeckt, verclaert ende uthgesprocken tuysschen de erentffesten ende vromen Roeloff ende Bruyn van Langen
gebroderen ende joffer Mechtelt van Langen oerer twyer suster in voerwerden ende manieren hier nabeschreven. In den yersten zall
Roeloff van Langen erfflicke ende ewelicke hebben, besytten ende gebruycken hoff ende huesynge daer syn vaeder Bruyn van Langen
mylder gedachten plecht toe wonnen myt de omliggende erven ende gueden myt oeren olden ende nyen toebehoer soe de t' samen gelegen
synt bynnen der stadt wybbolde van Rijssen, daer toe zall de voergemelte Roedolph hebben, beholden ende ewelicke gebruycken de erven
ende guederen geheten Grote Letynck ende dat halve Lutticke Letynck myt sijnen olden ende nyen toebehoer ende dat guede [Vrere] genant
Butendijck soe de gelegen bynt in den kerspell van Rijssen ende in die buerschapen toe Elssen ende Entere voer sijn kindesdeell ende
voer all zijn voordeell als een oldeste sone van vaeder ende moeder. Ende Roeloff voorschr. zall oick mede die rhente ende kommer holden ende
betalen den hem daer tho bewyset ys. Ende Bruyn van Langen zall hebben besytten ende gebruycken nae dootlicken affganck sijner
moeder joffer Ffye Tenckynck weduwe wijlen Bruyns van Langen, Suetholter woenynghe myt den bouman ende dat turfhuys myt de
erven ende guedere geheten dat Broyll gelegen in den kerspell van Goer ende voort de Plecht, Sebertinck ende Ryckerdynck myt alle oere olden
ende nyen rechten toebehoer gelegen in den kerspell van Marckeloe ende in de buerschap toe Hedericke. Ende joffer Mechtelt van Langen zall
hebben, besitten ende gebruycken dat huys, hoff ende de ganse weer met zijn olden ende nyen toebehoer soe dat toe saemen gelegen ys bynnen de
stadt Rijssen, daer toe zall de voorschr. joffer Mechtelt hebben dat **erve ende goet geheten dye Daelwijck** gelegen in den kerspell van Marckloe
ende in der voorschr. buerschap toe Hedericke. Voerbeholden ende uthgesprocken dat Roeloff van Langen tot allen tyden hem des belyevet dat
erve ende goet Daelwijck ende dat voorschr. huys, hoff ende ganse weer an zych koepen ende loezen mach toe weten de Daelwijck met soeven
hondert carolus gulden. Ende nae dootlicken affstervent zijne moeder voorschr., mach Roeloff van Langen dat voorschr. huys, hoff ende ganse weer
an zych koepen ende loezen van joffer Mechtelt zijn suster voorschr. met drie hondert carolus gulden. Mede ys verclaert verdedinget ende vegeff oik
weert saecke dat Evert van Langen broeder, Roeloffs, Bruyn ende joffer Mechtelt voorschr. schier oder morgen komende tot rechten goede verstande
nyet myt gheestelicken goede wolde tho vreden zijn met dat genenen hem alsdan resigneert ende orlangende weert, soe zall Bruyn van
Langen synen broeder Everde van Langen uth rechten ende toe vreden stellen van vaderlicke ende moderlicke patrimonium erff ende versterff.
Ende daer nyemantz anders van broders ende susters voer an toe soecken noch te bespracken dan allene Bruyn van Langen voorschr. Toe dem is
verclaert ende utgesprocken dat joffer Sophia oere moeder voorschr. tot welcker tyt oer dat belyeven sall, dat opgemelte guets genant Suetholte
beswaren ende becommeren zall moegen myt vijffhondert golden gulden de welcker golden guldens oere moeder voorschr. mach wenden ende keren
tot oeren schoensten ende besten profijte sonder becronen ende besperinge van Roeloff, Bruyn ende joffer Mechtelt oere kynderen voorschr. Ende
hier met deser maechgescheit, moetsoene ende reces sollen ende willen Roeloff, Bruyn ende joffer Mechtelt voorschr. leefflich mijnentlich ende

vruntlich onwederropelich claerlicken, erfflicken ende ewelicken tot ewigen dagen toe gescheyden zijn. Aen weer dat den voorschr. kynderen wes an-
storven offte an koemen mochte nae insate der hilliger kercken, waer toe vererfft woerden dat zall koemen ende erven daert God ende die
hillige kercke wijsende weert. Sonder alle argelyst ende nye sonden hier inne gescheen mochten offte dessen brieff hinderlich mochten wesen.
In oerconde der waerheit alre voorschr. puncten ende articulen ende tot sterckinge ende zeckerheit desse voorschr. maechgescheit by onser trouwe eere
ende in eedes stadt tho holden, soe hebben wij Roeloff en Bruen van Langen gebroederen voorschr. voor ons onse angeborene zegels uytlicken
beneden an desse maechgescheit brieff gehangen ende tot meerder vestenysse willen alre voorschr. puncten. Soe hebben wij Roeloff, Bruyn ende
joffer Mechtelt van Langen voorschr. gebeden dem erentffesten ende vromen meister Johan van Langen doctor in den beyden rechten. Ende
Herman Tenckinck dessen maechgescheit brieff mede voer onse suster joffer Mechtelt voorschr. vermyts oere bede toe bezegelen dat wij
meyster Johan van Langen doctor sic ende Herman Tenckinck durch bede der voorschr. kynderen gerne gedaen hebben ende hebben onse
segele wytlicken voer ze als voorschr. ende oeren erffgenamen mede an dessen brieff gehangen. Gegeven anno den ut supra.